

PRIJATELJEM IN ZNANCEM BLAGOPOKOJ- NEGA G. DR. VERSTOVŠEKA!

Leto je minulo o Veliki noči, kar smo ga izročili materi zemlji — našega dobrega in delavnega dr. K. Verstovška. Kdor ga je poznal, tudi ve, da je dr. Verstovšek celo svoje življenje z največjim navdušenjem delal samo za slovensko ljudstvo. Z odločnostjo in brezobzirnostjo, ki je bila le njemu lastna, se je boril za pravice slovenskega naroda povsod: doma, v Gradcu in na Dunaju. Poleg tega je bil neumorno delaven za gospodarske koristi našega ljudstva. Bil je oster boj v Kmetijski družbi in pri deželni odboru v Gradcu. Bil je vztrajen in dosleden zadrugar in posojilničar. Vrh tega je bil vnet in ognjevit delavec v vseh naših organizacijah. Da sta Maribor in Stajerska severno od Drave pri Jugoslaviji, je pač neoporečna zasluga dr. Verstovška, ki je v najhujših in najnevarnejših urah nepopustljivo zastopal slovenske pravice.

Dr. Verstovšek je bil gotovo eden najzaslužnejših slovenskih mož, ki je res delal za ljudstvo, ki je pa na sebe in na svoje čisto pozabil. Brez premoženja je stopil v politiko in v javnost, in brez vsakega premoženja se je ločil od nas. Bil je nesebičen, zato ni zapustil ničesar. In država, za katero je žrtvoval svoje zdravje in življenje, ona mu je plačala zasluge z nehvaležnostjo. Niti penzije niso naklonili njegovi vdovi, kakor bi ji šla po javni službi, ki jo je opravljal pokojni dr. Verstovšek.

In tako naš nesebični narodni delavec in ljudski prijatelj, velezaslužni dr. Verstovšek, že nad eno leto počiva v grobu, ne da bi imel nagrobni spomenik. Res sramota bi bila za nas njegove prijatelje in znance, ako bi ostal njegov grob brez spomenika. Zato so se storili potrebni koraki, da se dr. Verstovškov grob okraši s skromnim, pa lepim spomenikom, ki bi se odkril povodom mladinskega dneva 24. avgusta t. l. Podpisani prav uljudno prosi vse prijatelje in znance blagega pokojnika, pa tudi zadruge in posojilnice ter občinske svete in posamezna društva, da žrtvujejo in zbirajo vsak po svoji moči za nagrobni spomenik dr. Verstovška. Naše ljudstvo je postavilo že nagrobne spomenike raznim narodnim in ljudskim dobrotnikom, prepričani smo, da ga bo postavilo tudi velezaslužnemu dr. Verstovšku!

Darovi za dr. Verstovškov spomenik se naj pošiljajo na naslov podpisanega in se bodo objavljali v »Slov. Gospodarju« in v »Straži«.

Dr. Anton Jerovšek, ravnatelj Cirilove tiskarne.

Mladina, tudi živalska, se rada igra in nočavo poganja. In brihtni belokožec si je izmišljal vsakovrstne igre, pretkano je znal voditi za nos trapaste tovariše. Skril se jim je, da so ga dolgo zaman iskali, in nena doma je planil med nje kdove odkod, da so vsi prestrašeni zbežali na vse strani. Ali pa jih je iz svojega skri vališča obmetaval z orehi in gnili sadeži, da so jezno renčali, pa vkljub vsemu zaman stikali za njim.

Skratka, belokoži najdenec je, izvemši telesno moč, daleč nadkriljeval svoje živalske tovariše in že v zgodnji mladosti kazal, da ga vodi razum, ki ga njegovi sodruzi niso imeli.

Njegovo življenje je potekalo srečno in mirno.

V spominu se mu ni ohranil niti najmanjši vtis v prvi dobi njegovega življenja. Ni vedel, da je zunaj njegove džungle in razen divjih živali, ki so v njej prebivale, še kak drug svet.

Razmeroma pozno se je zavedel velike razlike med seboj in med svojimi »tovariši«.

Opazil je, da ima neznatno telesce, gladko od solnca ožgano kožo. Njegovi tovariši pa so bili močni, čokasti in kar je bilo v njegovih očeh najlepše, poraščeni so bili z lepim temnorjavim, kosmatim kožuhom.

Sramoval se je svojega neznatnega, golega telesca. Da bi jim bil podoben, se je vsega pomazal z blatom od glave do pete.

Pa blato se je posušilo, se odluščilo ter odpadlo. Povrh mu tudi nesnaga ni dobro dela. Nazadnje je sklenil, da se bo rajši sramoval svoje gladke kože, ko pa da bi hodil nesnažen in blaten.

Kršakov rod je pogosto zahajal na lov v hribovje, ki je ležalo nekaj milj v notranjščini dežele.

Politični ogled.

Država SHS.

Ko se je videlo, kako ogromno nezadovoljstvo so vzbudili širom države poslednja rešitev krize in neparlamentarni dogodki, ki so isti sledili, so krogi, ki stoje blizu dvora, takoj pričeli izjavljati, da smatra krona to rešitev in to stanje kot začasno, ki mu mora takoj slediti druga vladna osnova, ki bo čvrsta in ki bo zmožna vzdržati zakonitost in ustavnost. Dočim nekateri krogi ne dajejo posebne važnosti tem vestem, češ, da so vržene v javnost samo v svrhu ublaženja skrajnega ogorčenja ljudstva, so začeli radikali že z novimi načrti, po katerih naj bi prišel v ospredje predsednik skupščine Ljuba Jovanović. Ta je bil zadnji čas pravi sluga Pašiča, poprej je pa večkrat naglašal potrebo sporazuma. Do novih načrtov pa vodi radikale tudi vedno večje nesoglasje s policajdemokratskimi zavezniki. Pribeževci so hoteli spraviti celo vrsto svojih ljudi na važna mesta. Med ukazi, ki so jih pripravili, je bilo tudi imenovanje dr. Baltića za velikega župana v Ljubljani in imenovanje ptujskega okrajnega glavarja, znanega demokrata dr. Pirkmajerja, za velikega župana v Mariboru. Glede teh dveh se je še pred sejo hvalil državni podtajnik Wilder napram svojim prijateljem, da sta imenovana. Vsi ti ukazi so bili od strani radikalnih ministrov kratkoma odbiti. Na seji je vsled tega prišlo po pripovedovanju samih ministrov do skrajno burnih prizorov in preprirov. Posebno sta se razburjala Pribežević in Wilder, ki sta očitala radikalom kršitev sporazuma, češ, da jim je Pašič dal besedo, da je smatrati Hrvatsko in Slovenijo za njihovo polje. Nato jim je Pašič odgovoril, da je ta sporazum veljal za prvo zvezo, da pa sedaj ne velja več.

Atentat na zveznega kanclerja avstrijske republike.

Ko se je v nedeljo zvečer avstrijski zvezni kancler dr. Seipel zvečer iz Dunajskega Novega Mesta pripeljal na dunajski južni kolodvor, je nek človek, ki se je peljal v istem vlaku kot kancler, nanj izvršil atentat. Ustrelil je vanj iz revolverja in je strel šel kanclerju skozi pljuča. Rana je težka, toda ni smrtna. Kanclerja so pri polni zavesti prepeljali v bolnico. Atentator pa je, ko so ga aretirali, oddal strel sam nase in se težko poškodoval. Piše se Javorek in je delavec iz Pottendorfa pri Dunajskem Nov. Mestu, star 30 let. O nagibih svojega atentata trdovratno molči in tudi sicer noče dati nobenih podatkov.

Nemiri v Albaniji in v Rumuniji.

Albanija je pred državljansko vojno vsled vednih sporov med južnimi in severnimi plemeni in pa vsled italijanskega hujskanja. — V Rumuniji pa nasiklost vlade izziva silno ogorčenje in odpor, ki se lahko vsak čas pretvori v pravo revolucijo.

Nemčija

je pred važno in usodno odločitvijo: ali sprejme strokovnjaške predloge glede vojnih odškodnin ali ne. Nacionalisti rujejo proti ter hočejo Nemčijo zapeljati do sovražnega čina proti zaveznikom baš sedaj, ko se v Parizu in v Londonu kaže toliko pomirljivosti in volje za pošten sporazum. Najboljši in najvnetejši zastopnik republikanske Nemčije in miroljubne politike je še katoliški centrum in bo sreča, če bo on s pomočjo socialistov obdržal vlado.

Tam se je skrivalo jezerce v gosti goščavi džungle. Mirno in gladko kakor zrcalo je bilo njegovo površje, saj vetrovi niso našli poti globoko tja doli med griče in med džungelske velikane. Nizek je bil breg jezera in goščava je segala skoraj trdo do vode. Hladna in čista je bila ta voda in vabila je prebivalce džungle, da so si k njej hodili hladiti jezo.

In tam je bilo, da je belokoži deček prvokrat zagledal obraz svojega rojstva in spoznal bistveno razliko med seboj in živalskimi tovariši.

Vroč poleten dan je bil, ko je prišel z mladimi tovarišem k bregu. Žejna sta bila in piti sta hotela. Legla sta in se sklonila nad vodo in njuna obraza sta se zrcalila v mirni gladini.

Kako se je prestrašil Trzan!

Dovolj je že bilo sramote, da je imel tako grdo, golo kožo, — sedaj pa še tale spačen, grdi obrazek! Čudno, da ga je še vohče kdo hotel pogledati!

Tele majhne, rdeče, napete ustnice! In tile drobni beli zobje! Kaka siroččina je bila to v primeri z mogočnimi čeljustmi, širokimi koščenimi lici, nizkim čelom in strašnim zobovjem njegovih srečnejših tovarišev —!

In nos! Oh —!

Stisnjen je bil in tenek, napol sestradan! Ves zaradel je Trzan, tako ga je bilo sram, ko ga je primerjal z lepimi, širokimi nosnicami tovariševimi. Takega ploščatega, širokega nosu si je želel. Črez pol lica je segal!

In vohče ves obraz —! Kako imenitno bi bilo, če bi imel tako lep, širok in divji obraz, kakor ga je imel tovariš, je premišljeval.

In ko je zagledal svoje oči, tedaj je od groze skoraj v vodo padel.

Pred novo francosko vlado.

Novo, Herriotovo francosko vlado bodo socialisti podpirali pod sledečimi pogoji: 1. Splošna amnestija. 2. Zopetno nastavljenje vsled štrajka odpuščenih železničarjev. 3. Uvedba davka na dohodnino in znižanje indirektnih davščin. 4. Znižanje vojaške službene dobe. 5. Vzpostavitev normalnih odnosov z Nemčijo in Rusijo. 6. Sprejetje strokovnjaškega načrta brez pridržkov in sprememb.

Naša zborovanja.

V Konjicah se vrši na binkoštni ponedeljek ob 9. uri v prostorih Kmečke hranilnice in posojilnice okrajni sešestanek SLS. Poroča g. poslanec dr. Hohnjec.

Na binkoštno nedeljo, dne 8. t. m., se vršita sledeča shoda SLS: v Braslovčah po ranem sv. opravilu v gostilni Terezije Brišnik. Poročata poslanec Krajnc in tajnik Munda; v Hočah po ranem sv. opravilu v Društvenem domu. Govori poslanec Palež.

Na binkoštni ponedeljek, dne 9. t. m., se vršijo naslednji shodi SLS: pri Sv. Ani v Slov. gor. ob pol 8. uri v gostilni Breznik; poroča poslanec Žebot. — Pri Sv. Miklavžu pri Ormožu po ranem sv. opravilu v Društvenem domu; govori tajnik Krajnc in poslanec Bedjanič. — Pri Sv. Joštu na Kozjaku po sv. opravilu v cerkveni gostilni; poroča poslanec Pušenjak. — Pri Sv. Lovrencu na Pohorju po rani sv. maši v gostilni Koder; poroča poslanec Palež. — V Puščavi ob pol 10. uri v gostilni pri Fikalu; poroča poslanec Palež. — V Zalcu po ranem sv. opravilu v cerkveni hiši; poročata poslanec Krajnc in tajnik Munda. — V Zibiki po ranem sv. opravilu pri cerkvi; poroča poslanec Vrečko.

Sv. Ana v Slov. gor. Tu se vrši na binkoštni ponedeljek, dne 9. junija, po rani sv. maši v gostilni g. Breznika javen shod SLS. Poroča poslanec Žebot. — Isti dan popoldne bo enako zborovanje v Lokavcih v hiši g. A. Senekoviča.

V Celju se vrši dne 10. t. m. ob 8. uri zvečer v vrtni dvorani hotela »Beli volk« shod SLS. Poroča poslanec Pr. Žebot.

V Slivnici pri Celju se vrši v nedeljo, 15. t. m., po ranem sv. opravilu shod SLS. Poroča poslanec Vrečko.

Slovenjgradec. V nedeljo, dne 1. junija, se je vršil pri nas okrajni shod SLS, kateremu je predsedoval načelnik okrajne kmečke zveze g. Hribnik. Poslanec Vlado Pušenjak je orisal politični položaj; zborovalci so nato soglasno izrekli zaupanje Jugoslov. klubu in poslancu okraja ter ogorčeno protestirali proti državnemu udaru, katerega je izvršila manjšina narodne skupščine. Nato je dajal poslanec navodila glede obče volitve ter pozival vse odbornike krajevnih organizacij k vstrajnemu delu. Končno so se razpravljala razna organizatorična vprašanja. Zborovalci so nato razpravljali s svojim poslancem o celi vrsti raznih vprašanj in pritožb, dobili zadovoljiva obvestila in zagotovilo, da se bo za opravičene zahteve volilcev zavzel. Shoda so se udeležili zastopniki ogromne večine občin iz okraja, posebno častno je bila zastopana župnija Razbor. — Pri nas se vse stranke pripravljajo na občinske volitve. Naše vrlo kmečko ljudstvo v okraju stoji odločno na stališču, da se treba izogibati vseh onih trgovcev in obrtnikov, kateri bodo kandidirali na listi izdajalske demokratske in protislovenske Schullerjeve stranke. Take kandidate bomo v listih večkrat predstavili ljudstvu, zato naj si premislijo, predno bodo naselili dr. Pirnatu,

Črna pika, krog nje velik rjav madež in krog madeža je bilo vse belo. — Strašno —!

Kako lepe oči je imel tovariš! Majhne, bodeče, vse s krvjo zalite, nasršene, globoko pod čelom ležeče, trdo ob nosu. — In kako divje so gledale!

Tako je bil zamišljen v ocenjevanje svojega obraza, da ni slišal rahlega šumenja trave in listja za seboj. Tudi tovariš ni ničesar čul. Pila sta in plaskajoča voda in zadovoljno grgranje je uglasilo tihe stopinje sovražnikov.

Komaj dvajset korakov za njima je bilo.

Sabora, orjaška levinja, se je plazila po goščavi. Previdno je postavljala nogo za nogo, neslišno je vsakokrat položila mogočno šako v mehko travo, preden je dvignila drugo. Tako je lezla bliže, s trebuhom trdo ob tleh, včasih je pomigala z dolgim repom, — orjaška mačka, ki se pripravlja na skok.

Sedaj je bila komaj deset korakov oddaljena, z največjo previdnostjo je skrčila zadnje noge tesno pod telo, silne mišice so se napele pod lepim rumenkastim kožuhom.

Tako tesno ob tleh je čepela, da je skoraj videti ni bilo iz trave, le skrčeni hrbet je gledal iz nje, pripravljen na silni skok.

Rep se ni več genil. Miren, raven je ležal na tleh.

Za trenutek je ležala nepremična kakor iz kamna izsekana. In nato je strašno zrojvela in planila.

Sabora je bila pameten lovec. Divji krik pri naskoku bi se manj premetenemu lovcu zdel nepreviden. Ali ne bi z večjo gotovostjo ugrabila plen, če bi tiho in molče planila nanj?

(Dalje prihodnjič.)

Druškoviču, Schullerju ali drugim »voditeljem« protislovenskih strank.

Ponikva ob južni železnici. Shod SLS dne 1. junija po rani maši je dokazal, da je Ponikva, rojstni kraj Slomškova, trdno v taboru SLS. Govorila sta narodna poslancu Zebot in Vrečko med splošnim odobravanjem. Na koncu je železničar g. Veseljak se zahvalil poslancu Zebotu in tovarišem za obrambo pravic naših železničarjev.

V Kozjem se je vršil v nedeljo, dne 25. maja, dobro obiskan okrajni zaupni sestanek SLS, na katerem je tajnik V. Munda napredil poročal o političnem položaju. Višar ogorčenja proti koruptni vladi manjšine v naši državi so izzvala zlasti govornikova izvajanja o brezvestnem postopanju Pašič-Pribičevičeve vlade z našimi bolnišnicami, iz katerih se meče najtežje bolnike brez usmiljenja na cesto in o kulturnobojnih namerah iste vlade, ki z interkonfesionalnim zakonom pripravlja najnesramnejšo zausnico za zavedne katoličane. Z velikim navdušenjem so vsi zborovalci, med katerimi je bilo tudi nekaj samostojnežev, sprejeli resolucijo, ki izreka zaupanje Jugoslov. klubu ter obsoja početje in naklepe sedanje protustavne vlade. Govornik je nato še pojasnil najvažnejša določila zakona o občinskih volitvah in podal navodila za postopanje naših pristašev pri teh volitvah. Tudi občinske volitve morajo pokazati, da naše ljudstvo niti za pičico ne odjenja od svoje zahteve po avtonomiji in da v občinskih odborih naših trgov in vasi ni mesta za izdajalce slovenskega naroda: demokrate in samostojneže!

V St. Vidu pri Planini so se na praznik dne 29. maja, zbrali številni zaupniki gornjega dela kozjanskega okraja. Ker je bil g. poslanec Vrečko zadržan zaradi zasedanja parlamenta, je o političnem položaju na zaupnem sestanku, kateremu je predsedoval g. župan J. Tovornik, poročal tajnik V. Munda. Ostra govornikova izvajanja, v katerih je orisal neutrudno delo dr. Korošca za dosego pravičnejše ureditve naše države, bičal grdo izdajstvo slovenskih in hrvatskih liberalcev in dal duška ogorčenju nad protustavnim početjem samostojne vlade s parlamentom, ki je postal igračka v Pašičevih rokah, so izzvala ponovno živahno odobravanje, ki je izvenelo v soglasno zaupnico Jugoslov. klubu in energičen protest proti nezadovoljnim ukrepom Pašičeve vlade.

Lep zbor zaupnikov Slovenske ljudske stranke za Posavje v Brežicah se je vršil na Križevu, dne 29. maja. Iz vseh občin brežiškega okraja so prišli najboljši možje, da si napravijo načrt za bodoče boje, ki čakajo naše ljudstvo v borbi proti krivici. Udeležba je bila tako velika, da so mnogi zaupniki morali stati na vrtu, ker v zborovališču ni bilo dovolj prostora. Zaupniški zbor je spretno vodil naš odličen somišljenik g. Podvinski. Delegat SLS g. dr. Hodžar je poročal o pripravah za občinske volitve, iz Beograda došla poslanca Fr. Zebot in Martin Krajnc pa o političnem položaju in o zakulisnih spletkah, ki so jih tajne sile vodile proti nam. — Zborovalci so z napeto pozornostjo sledili izvajanjem govornikov. Ob koncu pa je cel zbor manifestiral za našo Slovensko ljudsko stranko, za našega voditelja dr. Korošca in njegove tovariše. Energično smo protestirali tudi proti škandaloznemu ukrepu Pašič-Pribičevičeve vlade, ko je odločila, naj se meče uboge bolnike iz bolnišnic. Posavje se je zopet vrnilo v naš krščanski in slovenski tabor.

Dvoje zborovanj krščanskega delavstva. Društveno zborovanje krščanskega socialnega delavstva v Rušah se vrši na binkoštni ponedeljek ob pol 8. uri dopoldne v prostorih stare cerkvene šole, na katerega pride govornik iz Maribora. Vabimo somišljenike, da se istega ponedeljka udeležijo. — Društveno zborovanje krščanskega socialnega delavstva iz tovarne za lepenko v Ceršaku se vrši na Binkoštno nedeljo ob 3. uri popoldne v Haucevi hiši v Ceršaku.

Prireditve.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Na binkoštni ponedeljek po večernicah priredi tukajšnji orliški krožek z Dekliško zvezo predstavo nad vse poučne, ganljive verske igre v šestih dejanjih »Zmaga najsvetejšega zakramenta.« Igra se ponovi na Telovo. Vabimo domačine in sosede k temu predstavama, da si poživijo ljubezen do Jezusa v presv. zakramentu.

Sv. Trojica v Halozah. Dne 9. junija, to je na binkoštni ponedeljek, priredi Slov. kat. izobraževalno društvo Finžgarjevo dramatično predstavo »Razvalina življenja«, ki je prav primerna za naše kraje. Pred igro je ustanovitve Mladeniške in dekliške zveze. Vabljeni sta iz Maribora dva govornika, ki bosta nam razložila pomen zvez za lepo življenje. Vabimo k predstavi vse fante in dekleta trojiške fare, kakor tudi starše, kajti vstopnina je malenkostna. Po igri je vpisovanje članov in članic v zvezo v društvenih prostorih in volitev obeh odborov. Nato prosta zabava v prostorih g. A. Sprah, pri kateri je izključen vsak ples in podobno razgrajanje. V slučaju dežja se prireditve preloži na nedeljo, dne 15. junija.

Orlovski odsek v Žičah priredi v nedeljo, dne 8. jun., ob treh popoldne v Žičah dve velezanimi igri: »Skrivnostna zaroka«, štiri dejanja, in »Junaki«, enodejanka. K obilni udeležbi vabi odbor.

Tedenske novice.

KRVAVI DOGODKI V TRBOVLJAH.

Preteklo nedeljo se je odigrala v Trbovljah krvava žaloigra — prišlo je do spopada med dvema čisto nasprotnima strujama: med komunisti in orjuno. Neprestano izzivanje od strani orjune, brezverska gonja in

zločinska podivjanost je slednjič razpalila strasti tako daleč, da je prišlo do teh žalostnih dogodkov. Padlo je devet žrtev človeške strasti, med njimi dva starejša od 60—70 let, eno štiriletno dete in mladi možje.

Do poboja je prišlo tako-le: V Trbovljah, v središču delavskih organizacij, je orjuna ustanovila svojo organizacijo, da bi lažje strahovala delavstvo, hoteč v svoji domišljiji s silo iz vseh Slovencev napraviti neko jugoslovansko centralistično mešanico. Delavstvo tega seveda ni mirno gledalo in ko je orjuna v svojem glasilu oznanila za nedeljo, dne 1. junija, razvitje prapora trboveljske organizacije ter pozivala vse svoje člane, da se te slavnosti udeležijo, je delavstvo opozarjalo oblast, da naj nameravano prireditve zabrani, ker bi lahko prišlo do nemirov. Oblasti se na ta opomin niso zgenile, pač pa so poslale v Trbovlje okrog 50 žandarjev. Udeleženci orjunaškega slavlja so se pripeljali v Trbovlje ob 9. uri z vlakom, od postaje pa so šli v sprevedu z godbo, zastavami in oboroženimi akcijskimi četami na delu. V istem času so imeli delavci svoje zborovanje v Delavskem domu, ki leži tik ob cesti, po kateri je korakal orjunski spreved. Ob cesti se je zbralo precej gledalcev in ko je orjuna prikorakala, so se čuli iz delavskih vrst klici »Doli orjuna!« in podobno. Ob enem je skočil delavec Fric proti eni zastavi. V tem hipu so počili prvi strelci iz vrst orjune in Fric se je zgrudil mrtev na tla. Ti strelci so bili oddani od orjune in to je delavce tako razkačilo, da so navalili na spreved. Začela se je prava bitka na obeh straneh, streljalo se je in padlo je celo nekaj ročnih granat. Spopad je trajal nekaj minut in padli so trije člani orjune, trije delavci, en gledalec, ranjenih pa je bilo okrog 50 ljudi, med temi večina težko. Delavci so se potem umaknili in v Trbovljah se je začelo divjanje orjunašev. Najprej so razvili novo zastavo, potem so vzeli izmed delavcev 5 talcev ter vršili po hišah in pri posameznikih preiskave za orožje. Prostore Delavskega doma so polili s petrolejem ter ga zažgali. Ko je prihitela požarna bramba, ji odkraja niso hoteli dovoliti, da ogenj pogasi in šele na nevarnost, da požar ne bi zajel tudi druga poslopja, so dovolili gašenje.

Izmed talcev so delavca Fakina odvedli v gostilno, ga silili z jedjo in pijačo, nato so ga pa ustrelili z dvema streloma v glavo. Ko je popoldne cerkovnik zvonil k večernicam, so hoteli streljati v zvonik. Ljudi, ki so se vračali od popoldanske službe božje, so ustavljali s klici »Ruke u vis!« ter preiskovali moške, misleč, da jih bojevo napasti. Iz Trbovelj so se odpeljali z večernimi vlaki. Svoje mrtve tovariše so odpeljali v Ljubljano. Vest o krvavem spopadu se je hitro razširila in v Ljubljani je prišlo do demonstracij proti komunistom. V stanovanje voditelja komunistov dr. Lemeža je udrila gruča podivjancev in ker njega niso našli doma, so v navzočnosti njegove žene in malih otrok začeli v stanovanju razgrajati in razbijati pohištvo. — V Trbovlje je oblast takoj poslala oddelek vojaštva ter ojačila orožništvo, sodnijska komisija iz Laškega pa je začela preiskavo. Ministrstvo za notranje zadeve je poslalo v Trbovlje enega uradnika, preiskavo bo pa vodil podtajnik v notranjem ministristvu, Pribičevičev pristaš dr. Wilder.

Dogodki so povzročili razburjenje vse javnosti in vsak pošten človek bo obžaloval, da je do tega prišlo. Naravnost zločinsko pa je pisanje demokratskega časopisa, ki skuša iz tega kovati orožje v boju proti SLS ter dolži »klerikalce«, da so oni krivi trboveljskega krvo preliti. Vsakomur je jasno, da so v prvi vrsti krivi oni, ki so na spopad že poprej hujskali in to so v prvi vrsti orjunaši in njim naklonjeno demokratsko časopisje. Vedeti bi morali, da se delavstvo, ki se svoje važnosti in moči zaveda, ne bo dalo strahovati od pretepaške manjšine, ki hoče z nasiljem in orožjem zavladati nad večino. Med glavne krivce pa spada tudi oblast, ki dovoljuje oborožene pohode nahujskane orjunske mladine. Da je orjuna danes že postala nekaka država v državi, to je krivda oblasti in odgovornost za samolastna početja orjune, ki ljudi kar sama sodi in strelja, zažiga poslopja in vrši preiskave, pade zopet na oblast. Zadnji čas je že, da nastopijo tudi pri nas redne razmere in kdor ima le še količjak uvidevnosti, mora spoznati, da ne more iti v tej divjaški, nasilni in naravnost razbojniški smeri naprej!

Odkritje Malgajevega spomenika v Guštajnu na Koroškem. Na Vnebohodu je bil v Guštajnu na Koroškem na slovesen način odkrit spomenik za Jugoslavijo padlemu junaku Malgaju. Te lepe slavnosti, ki je bila združena s službo božjo in pridigo, se je udeležil med drugimi dostojanstveniki tudi general Maister, ki je imel na za osvoboditev Koroške padlega junaka Malgaja navdušen nagovor. Spomenik je bil odkrit ob 12. uri in sicer ga je odkril s pomenljivim nagovorom na zbrano občinstvo guštajnski g. dekan dr. Čukala. Te ganljivo navdušene slavnosti so se poleg ljudskih množic udeležila vsa društva, organizacije in zastopniki najvišjih uradov in oblasti. Cela slovesnost je bila prav pristrana

in ta dan je slovenski narod pokazal, da zna ceniti in tudi primerno počastiti spomin mladega junaka, ki je v svoji jugoslovanski navdušenosti dal kri in življenje za osvoboditev koroških bratov. Junak Malgaj je bil rodom iz St. Jurja ob južni žel. in je položil svoje mlado življenje na oltar mladostne Jugoslavije z 20 drugimi sočvarji dne 6. maja 1919 na kraju, kjer stoji sedaj njegov spomenik.

Zadnji čas za reklamacije! Občinske volitve so po celem Stajerskem (izvzemši celjsko, brežiško in ljutomersko okrajno glavarstvo) razpisane s 1. junijem in se vršijo povsod dne 10. avgusta. Zakon o volilnih imenikih določa, da se smejo popravki volilnih imenikov (reklamacije) zahtevati še 15 dni po razpisu volitev. Torej je čas za reklamacije samo še do 15. junija! Navodila za vložitev reklamacije smo objavili v letošnjem »Slovenskem Gospodarju« z dne 13. marca, dalje v posebni okrožnici, ki smo jo poslali našim poročevalcem dne 22. marca t. l. O reklacijskem postopanju daje natančno navodilo »Zakon o volilnih imenikih«, ki se dobi skupno z »Zakonom o volitvi v občinska zastopstva v Sloveniji« v tiskarni sv. Cirila v Mariboru za pet dinarjev izvod.

Kako socialni demokrate gospodarijo po občinah. V Mariboru je leta 1921 občinski svet pooblastil g. župana socialdemokrata Grčarja, da tiska in založi za 50 tisoč kron knjig za nemške šole. Rdeči župan Grčar pa je porabil v to svrhu 286.000 dinarjev, to je 1 milijon in 144 tisoč kron. Seveda ni imel za to nobenega dovoljenja. Kam je šel ta denar? Okoli 50.000 dinarjev (200 tisoč kron) je plačal Grčar pisateljem, ki so sestavili nemško čitanko. Ostalo ogromno svoto okoli 230.000 dinarjev (skoro 1 milijon kron) pa je plačal socialdemokratski tiskarni, ki je tiskala knjige. Skoro cela tri leta ni ne župan, ne njegovi višji uradniki pregledali, kako so knjige in denar, ki se za nje dobi, oskrbovane. Tako se je dokazalo, da je zmanjkalo iz kase 17.000 dinarjev. Pa to ni prvi in edini slučaj. Ze celo vrsto uradnikov je na mariborskem mestnem magistratu pod županovanjem Grčarjevim defraudiralo (zapravilo) obč. denar. Tako znajo gospodariti rdeči župani z občinskimi zremoženjem!

Trgovina z železino Pinter in Lenard v Mariboru na Aleksandrovi cesti menda živi od samih orjuncov in Pribičevičevih demokratov. Saj, če človek sodi, kako nastopajo lastniki te trgovine in uslužbenci, bi mislil, da je prepovedano kmetškemu ljudstvu hoditi kupovati v to trgovino. Orjunaš, ki je uslužbenec kot trgovski pomočnik v Pinterjevi trgovini, je dne 2. in 3. junija hodil v Mariboru od hiše do hiše ter je grozil: »Če ne boste na čast orjune razobesili črne zastave, boste že videli!« In sam Pinter je na zabavnem večeru demokratske — Pribičevičeve — stranke pri Vlahoviču zabavjal in sramotil našo Slovensko ljudsko stranko in njene poslance. Hvalil pa je Pribičeviča in Pašiča. S takim nastopom je trgovec Pinter jasno povedal, da je vstop naših ljudi v njegovo trgovino prepovedan. Zelezo bodo pri njem odslej kupovali samo orjunci in demokratski advokati.

Demokrati proti našim sadjarjem. V mariborskem občinskem svetu se je lansko leto demokratski papirni trgovec Weixl pokazal kot velikega neprijatelja kmetškega prebivalstva. Predlagal je, da se kmetom prepove po 11. uri predpoldne prodajati sadje na mariborskem trgu. Weixlovi demokrati in z njimi zvezani socialni demokrati so Weixlov predlog sprejeli. In tako kmet, kočar ali najemnik z dežele ne sme v Mariboru imeti sadja dalje na trgu nego do 12. ure. Delavci in drugi ljudje nimajo časa predpoldne iti na trg po sadje, ampak šele opoldne ali zvečer. Ta nesmiselni sklep demokratov in socialnih demokratov je naperjen ne samo proti kmetškemu ljudstvu, temveč tudi proti delavstvu. Bomo videli, ali se bodo letos ti ljudje na mariborskem magistratu spametovali.

Se premalo nas je Pašič izmozgall Iz Pobrežja pri Mariboru nam poročajo, da tam neki ljudje agitirajo, naj bi Poberžani pri občinskih volitvah glasovali za Pašičevo radikalno stranko. Neki Holc, Tončič in Grlic strašno hvalijo starega Miklavža. Mariborski Pašičevi agitatorji dr. Ravnik in njegovi hlapci kričijo: E, to je najboljša stranka. Ta nas bo rešila. — Mi Poberžani pa že vemo, kako so nas Pašičevi hlapci rešili. Enega so nas oteli, namreč pobrali so nam ves denar iz žepa. Komur se ni zadostil krivici, kdor še ni zadosti izžeman po Pašičevi radikalni vladi, komur se dopadejo sedanje žalostne razmere, ta pa naj le voli in beža za srbsko radikalno stranko. Vsi drugi, ki živimo v naši pobrški republiki, pa bomo po ogromni večini glasovali z našo SLS!

Proti domačim rokodelcem in obrtnikom nastopa sedanja Pašičeva in Pribičevičeva vlada po svojih uradnikih. Nemogoče je, da bi kmet, če da popraviti plot, svinjake ali kako drugo manjšo stvar pri gospodarstvu, najel mestnega tesarskega ali zidarskega mojstra. Naprosi domačega rokodelca in ta mu popravil dotično malenkost. V večini slučajev kmet rokodelcu ne plača v denarju, ampak mu da zemljo ali drva, steljo, ali pa

Schicht

Pravo Schicht-ovo milo z znamko „Jelen“

je priljubljeno pri vseh varčnih gospodinjah! Pravo samo z imenom „Schicht“ in znamko „Jelen“!